

Dny zkušeností

Drahé přítelkyně, drazí přátelé, poutníci a návštěvníci Parku Punta de Vacas. Rád bych promluvil k hlavnímu tématu těchto dní, jímž je Usmíření jako hluboký duchovní zážitek. Víím však, že mi odpustíte, když na několik minut od tohoto tématu odbočím, abych uvedl tuto zcela výjimečnou situaci, kterou právě prožíváme.

Pouze čtyřikrát za téměř 40 let jsme veřejně hovořili z tohoto místa, z této pusté horské krajiny. Poprvé to bylo v roce 1969. A dnes kolem sebe vidíme řadu pamětních stél v různých jazycích, které připomínají, co tehdy bylo řečeno. Nalezneme na nich shrnutí určitého systému myšlenek a činů, který byl vyjádřen různými způsoby v různých okamžicích v nejrůznějších částech světa. Tenkrát se hovořilo o rozdílech mezi fyzickou bolestí a psychickým utrpením. Spravedlnost a Věda, které by byly upřímně nakloněny společenskému pokroku, byly považovány za jediné způsoby zmírnění a překonání bolesti našich těl.

Avšak na rozdíl od fyzické bolesti nemůže psychické utrpení zmizet pouze díky Spravedlnosti a Vědě. Neustálá snaha o pokrok Spravedlnosti a Vědy v lidské společnosti dávala důstojnost nejlepším kauzám. Snaha překonat psychické utrpení zůstává stejně důležitá jako úsilí vynaložené na překonání bolesti. Od té doby tvrdíme, že snaha překonat bolest a utrpení je tou nejmýsluplnější snahou lidské činnosti.

Společně se stovkami tisíc úzce spolupracujících přátel jsme na sebe vzali úkol polidštit Zemi. A co pro nás vlastně znamená „Polidštit Zemi“? Lidská svoboda by měla být považována za nejvyšší hodnotu, nediskriminace a nenásilí za nejvyšší společenskou praktiku. Při naší snaze polidštit Zemi se nevyhýbáme povinnostem, které vyžadujeme od ostatních. Ve skutečnosti jsme si za normu chování určili požadavek chovat se k ostatním tak, jak bychom chtěli, aby se oni chovali k nám.

Nyní jsme navrhli udělat krátkou přestávku na naší cestě k polidštění, abychom se zamysleli nad smyslem své existence a svých činů. Doputovali jsme až sem, do těchto pustých krajů, hledající Sílu, která živí náš život, Radost z dělání a Mír myslí, nezbytný pro pokračování v tomto narušeném a násilném světě. V těchto dnech si znovu promítáme svůj život, své naděje i neúspěchy, abychom tak očistili svou mysl od všech lží a rozporů. Využití příležitosti přezkoumat vlastní aspirace i frustrace je praktika, kterou, i když třeba jen jednou za život, by měl podstoupit každý, kdo usiluje o osobní rozvoj i rozvoj svých činů ve světě.

Toto jsou dny inspirace a reflexe. Toto jsou dny Usmíření. Upřímného usmíření se sebou samotnými i s těmi, kteří nás ranili. Pokud jde o ony bolestné vztahy, které jsme protrpěli, nesnažíme se odpustit či získat odpuštění. Odpuštění totiž vyžaduje, aby se jeden ze zúčastněných postavil na vyšší morální úroveň a druhý se ponížil před tím, kdo mu odpouští. Je tedy jasné, že přestože odpuštění je lepší než pomsta, není tak dobré jako usmíření.

Ani se nesnažíme zapomenout na bezpráví, které se událo. Nejde o to překroutit vzpomínky. Jde o snahu pochopit, co se stalo, abychom mohli přistoupit k dalšímu kroku – k usmíření. Zapomínáním ani odpouštěním se nic dobrého nezíská, a to ani osobně, ani společensky. Ani zapomnění, ani odpuštění! Mysl musí zůstat čerstvá a pozorná bez předstírání a lží.

Nyní uvažujme o nejdůležitějším bodě Usmíření, který nepřipouští žádnou faleš. Hledáme-li intenzivně upřímné usmíření se sebou samými i s těmi, kteří nás ranili, je to proto, že toužíme po celkové změně svého života. Změně, která by nás zbavila zášti, v jejímž zajetí se nikdo neusmíří s nikým, ani se sebou samým.

Dokážeme-li pochopit, že uvnitř nás nebydlí nepřítel, ale bytost plná nadějí i neúspěchů, bytost, kterou lze spatřit v rychlém sledu představ, v krásných okamžicích naplnění i okamžicích frustrace a zášti, dokážeme-li pochopit, že i náš nepřítel je bytostí, která také žije se svými nadějemi a neúspěchy, bytostí, ve které se střídají krásné okamžiky naplnění s okamžiky frustrace a zášti, pak budeme schopni upřít polidšťující pohled na slupku zrůdnosti.

Tato cesta k usmíření nevzniká spontánně, stejně jako nevzniká spontánně cesta k nenásilí. Obě vyžadují velké pochopení a vytvoření fyzického odporu k násilí.

Nejsme to my, kdo bude soudit chyby, naše ani cizí. Proto existuje lidské odškodnění a lidská spravedlnost, a naplněný pohár času ukáže svou moc. Nechci soudit sebe ani ostatní... chci hluboce pochopit, abych očistil svou mysl od každé zášti.

Usmířit se neznámá ani zapomenout ani odpustit. Znamená to připustit si vše, co se stalo, a dát si za cíl prolomit bludný kruh zášti. Znamená to prozkoumat danou situaci, abychom rozpoznali své i cizí omyly. Vnitřně se usmířit znamená rozhodnout se nevstoupit dvakrát do stejné řeky a navíc být připraven způsobené škody dvojnásobně nahradit. Je ale jasné, že nemůžeme žádat dvojnásobnou náhradu újmy po těch, kteří nám ukřivdili. Každopádně je dobré ukázat jim řetězec spáchaných bolestí, který si vlečou svým životem. Tímto se usmíříme s člověkem, kterého jsme dříve považovali za nepřítele – přestože se on nesmíří s námi. Toto je však část osudu jeho činů, o kterých my rozhodovat nemůžeme.

Tvrdíme, že usmíření dvou lidí není vzájemné a také že usmíření se sebou samým nemusí nezbytně zapříčinit, že ostatní opustí svůj bludný kruh, i když je možné rozpoznat společenské výhody takového individuálního postoje.

Téma usmíření je hlavním tématem našich dnů, ale jistě jsme dosáhli i mnoha dalších pokroků tím, že jsme fyzicky podnikli tuto pouť do neznámé krajiny, která probudí naše hluboké vnitřní krajiny. A toto bude vždy možné, pokud záměr, který motivuje naši pouť, je otevření se obnově, nebo ještě lépe, otevření se přeměně svých životů.

Během těchto dnů jsme si připomněli situace, které pokládáme za nejdůležitější ve svém životě. Jestliže jsme našli takové okamžiky a usmířili se s nimi, očisťující je od záští, jež nás svazovaly s minulostí, pak jsme uskutečnili dobrou pouť k dosažení zdroje obnovy a přeměny.

Nezapomeňme na ty krátké věty, které se objevily uvnitř nás. Nezapomeňme na ony intuice, které k nám znenadání přišly. Nezapomeňme zapsat si pravdy, jež se nám podařilo procítit, když jsme je krátce spatřili tančit před námi během našich procházek, nebo snad proto, že jsme je viděli v oněch nočních posilňujících snech po naší pouti. Tyto věty, tyto intuice, které se nám zjevují, tyto tančící pravdy jsou inspiracemi, za které jsme připraveni být vděční. Jsou inspiracemi, které nás vyzývají pokračovat v našich zážitcích, nejen těch o usmíření, ale také těch o překonání rozporů, slabostí a strachů.

Upřímně si přeji, aby nás toto hledání a to, co nacházíme, naplnilo entusiasmem a opravdu velmi hluboce motivovalo.

Na závěr bych měl ještě dodat, že zde vnímám takovou atmosféru, o kterou bych se s vámi rád podělil, atmosféru podobnou té, kterou jsme popsali v jednom z našich řízených zážitků: ...

„Vracím se do světa se zářícím čelem a zářícíma rukama. Přijímám tedy svůj osud. Nakonec je tu zase stezka a já, pokorný poutník, který se vrací ke svým nejbližším. Vracím se plný světla ke každodenní rutině, k lidské bolesti a k prostým lidským radostem.

Já, který svými rukama dávám, co mohu; já, který přijímám urážku i bratrský pozdrav, já opěvuji srdce, které se znovu rodí z temné propasti světlem těch, kdo touží po Smyslu.“

Silo, Punta de Vacas, 2007